

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 września 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych – I Oddział w Ł. stwierdził, że P. R. jako pracownik płatnika składek E. R. nie podlega od 1 stycznia 2008 roku do 30 czerwca 2008 roku obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu. W uzasadnieniu organ powołał się na fakt zgłoszenia P. R. za wskazany okres do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego dopiero w dniu 15 stycznia 2015 roku oraz fakt, że płatnik E. R. nie wystawiła dla niego dokumentu PIT – 11 za wskazany okres, a wnioskodawca nie rozliczył w rocznym zeznaniu PIT – 37 za 2008 rok przychodu z tytułu zatrudnienia u tego płatnika. Organ rentowy wskazał także na brak złożenia przez wnioskodawcę w trakcie kontroli dowodów potwierdzających rzeczywiste wykonywanie czynności w ramach zawartej umowy. (decyzja k 15-16 akt ZUS załączonych do akt sprawy).

W dniu 9 listopada 2015 roku P. R. odwołał się od powyższej decyzji do sądu, podnosząc, że złożył świadectwo pracy, że w okresie od 1 stycznia 2008 roku do 30 czerwca 2008 roku był faktycznie zarejestrowany w ZUS jako pracownik oraz że nie ma obowiązku przechowywania przez tak długi czas dokumentów skarbowych. (odwołanie k. 2)

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 7 grudnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodał, że świadectwo pracy zostało złożone przez wnioskodawcę dopiero po wydaniu zaskarżonej decyzji, zaś pierwszorazowy dokument wyrejestrowujący wnioskodawcę z ubezpieczenia społecznego w spornym okresie został złożony przez płatnika w dniu 8 kwietnia 2009 roku, a następnie dopiero w dniu 15 stycznia 2015 roku wnioskodawca został ponownie zgłoszony do ubezpieczenia społecznego z datą od 1 stycznia 2008 roku. (odpowiedź na odwołanie k. 4)

Płatnik składek E. R. w toku postępowania sądowego przyłączyła się do stanowiska wnioskodawcy. (niesporne)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

P. R. i E. R. od dnia 18 listopada 2006 roku nawiązali współpracę, na mocy której wnioskodawca prowadził jako trener szkolenia w zakresie zarządzania emocjami, umiejętności menedżerskich. (świadectwo pracy k 14 akt ZUS załączonych do akt sprawy, przesłuchanie wnioskodawcy – e-protokół rozprawy z dnia 11.10.2016 roku – zapis nagrania 00:23:49 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:01:54-00:05:09 – płyta CD k 42)

Wnioskodawca był zgłoszony do ubezpieczenia społecznego jako pracownik płatnika w okresie od 18 listopada 2006 roku. (niesporne)

W dniu 8 kwietnia 2009 roku płatnik E. R. dokonała wyrejestrowania wnioskodawcy z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z datą wsteczną od dnia 1 stycznia 2008 roku. (kserokopia dokumentu (...) k 10)

E. R. nie wydała wnioskodawcy dokumentu PIT – 11 za 2008 rok. (protokół – k 7 odw. akt ZUS załączonych do akt sprawy)

W dniu 15 stycznia 2015 roku E. R. złożyła wniosek o objęcie P. R. obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowymi, chorobowym i wypadkowym z datą od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia 30 czerwca 2008 roku. (niesporne)

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1 i art. 11 ust. 1 i art.12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 roku, poz.963) pracownicy, to jest osoby pozostające w

stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu).

Zgodnie zaś z brzmieniem art.13 pkt 1 ustawy pracownicy podlegają tym ubezpieczeniom - od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że podleganie pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu jest uwarunkowane nie tyle samym faktem zawarcia umowy o pracę i opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ale legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy. Sam bowiem fakt, że oświadczenia stron umowy o pracę zawierają określone w art. 22 k.p. formalne elementy umowy o pracę nie oznacza, że umowa taka jest ważna. Jeżeli bowiem strony umowy o pracę przy składaniu oświadczeń woli mają świadomość tego, że osoba określona w umowie o pracę jako pracownik pracy świadczyć nie będzie, a osoba wskazana jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, i do podjęcia i wykonywania pracy nie doszło a jedynym celem umowy było umożliwienie skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, to umowę taką uważa się za zawartą dla pozorów - art. 83 § 1 kc. Umowa taka nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2008 r. sygn. II UK 148/07, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 r. sygn. II UK 321/04, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 11-12, poz. 190, str. 503; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2001 r. sygn. II UKN 244/00, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2002, Nr 20, poz. 496; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 r. sygn. II UK 204/09, LEX nr 590241).

Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę stanął na stanowisku, iż P. R. nie łączył w okresie od 1 stycznia 2008 roku do 30 czerwca 2008 roku stosunek pracy z jego żoną - E. R..

Powyższe wynika wprost z niespornego w sprawie faktu wyrejestrowania wnioskodawcy w dniu 8 kwietnia 2009 roku przez płatnika – E. R. z obowiązkowych ubezpieczeń z datą od 1 stycznia 2008 roku.

Wyrejestrowanie wnioskodawcy z ubezpieczenia z datą wsteczną – wbrew twierdzeniu P. R. – było możliwe, bowiem stosunek pracy trwający od 2006 roku nie był od 1 stycznia 2008 roku kontynuowany.

Teza taka wynika wprost z faktu braku wystawienia wnioskodawcy przez E. R. jakiegokolwiek dokumentu pozwalającego na rozliczenie się przez niego z przychodu uzyskanego u tego płatnika w 2008 roku, a także z faktu wyrejestrowania go przez płatnika z obowiązkowych ubezpieczeń od 1 stycznia 2018 roku.

Zarówno wnioskodawca jak i płatnik nie wykazali natomiast w niniejszym postępowaniu by P. R. faktycznie wykonywał w 2008 roku na rzecz E. R. jakąkolwiek pracę. Pomimo dwukrotnego pouczenia przez Sąd (przy doręczeniu odpowiedzi na odwołanie oraz na rozprawie) wskazane strony nie przedstawiły żadnego dowodu potwierdzającego fakt świadczenia przez wnioskodawcę na rzecz płatnika pracy w tym czasie.

Co więcej – w toku postępowania wyjaśniającego przed organem rentowym wnioskodawca przyznał, że nie ma żadnego świadectwa pracy wystawionego przez płatnika. Złożenie tego dokumentu na etapie postępowania odwoławczego – po wydaniu spornej decyzji – budzi wątpliwość Sądu co do faktycznej daty wystawienia tego dokumentu oraz jego treści.

Wskazać w tym miejscu należy, że o tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne przystąpienie do ubezpieczenia, opłacenie składki i wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

Definicja ustawowa stosunku pracy zawarta jest w art. 22 k.p. i zakłada wykonywanie pracy osobiście, odpłatnie, w ramach podporządkowania pracowniczego, w sposób powtarzalny i bez ponoszenia przez pracownika ryzyka prowadzenia podmiotu zatrudniającego. (por. wyrok SA w Łodzi z dnia 6 lutego 2013 roku, sygn. akt III AUa 804/12, LEX 1312046)

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą więc osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania.

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...))

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza, aby wnioskodawca wykonywał w 2008 roku jakiegokolwiek czynności na rzecz płatnika, by płatnik kierował pracą wnioskodawcy, w szczególności, aby wskazywał na konkretne bieżące zadania do realizacji, związane z powierzonym stanowiskiem, które by modyfikował biorąc pod uwagę ilość i wyniki pracy dotychczas wykonanej. Jest to istotne, jeżeli uwzględni się, że zatrudnienie pracownicze odwołuje się do staranności, a nie rezultatu.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika także, aby płatnik wydawał wnioskodawcy polecenia co do bieżącego wykonywania pracy.

W rezultacie Sąd na podstawie ustalonego faktu wyrejestrowania wnioskodawcy z obowiązkowego ubezpieczenia przez płatnika z datą od 1 stycznia 2008 roku oraz z faktu braku dochodu uzyskanego przez wnioskodawcę u płatnika w 2008 roku uznał, że wnioskodawca nie wykonywał w spornym okresie na rzecz płatnika czynności w reżimie charakterystycznym dla stosunku pracy, tj. zgodnie z dyspozycją art.22 § 1 k.p.

Dlatego też Sąd nie dał wiary przesłuchaniu wnioskodawcy i płatnika w zakresie w jakim twierdzili, że P. R. faktycznie wykonywał na rzecz E. R. pracę w 2008 roku.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.